

Byneset barnehager (Rye og Spongdal)

Vår saksbehandler Bente Høier	Vår ref. 19 /22632/614/A10/&58/ oppgis ved alle henv.	Deres ref.	Dato 30.09.2019
----------------------------------	---	------------	--------------------

Byneset barnehager (Rye og Spongdal) - rapport fra tilsyn 20.09.19 jf forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte 20.09.19 tilsyn ved Byneset barnehager (Rye og Spongdal). Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagene ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Byneset barnehager har kommet i gang med risikovurdering av hendelser og aktiviteter som kan medføre skader og ulykker. Arbeidet må videreføres med mer detaljering av hendelser slik at man bedre kan vurdere om rutiner må endres for å redusere risikoen.

Det ble funnet ett avvik i forbindelse med tilsynet.

Avvik 1: Risikovurderinger som er gjennomført er ikke detaljert nok og det er ikke utført risikovurdering for alle relevante hendelser.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg er 22.10.19.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 22.10.19**. Etter 22.10.19 vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik vil bli satt til 01.12.2019.

2. Beskrivelse av Byneset barnehager

Byneset barnehager er kommunal og består av Rye barnehage og Spongdal barnehage. Rye barnehage har to småbarns- og to storbarnsavdelinger og holder til i eget barnehagebygg samt i forsamlingshuset på Rye. Rye har til sammen 62 barn. Spongdal barnehage har to avdelinger, en storbarn og en småbarn med til sammen 42 barn.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14) og internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4). Tilsynet ble gjennomført ved gjennomgang av dokumentasjon med ledelsen, intervju av to ansatte, samt befarings av lokaler og uteområde.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- Risikovurderinger utfylt av ansatte ved planleggingsdag i august 2019
- Rutiner for å melde avvik og avviksbehandling ved Byneset barnehager
- Barnas HMS-sjekkliste, samleskjema utfylt august 2019
- Rutiner for tur i nærmiljø, skogen ol
- Rutiner for busstur
- Rutiner for tur i fjæra
- Rutiner for turer
- Årshjul barnas HMS

Etter tilsynet har Miljøenheten mottatt rapport fra lekeplasskontroll utført av Trondheim eiendom ved barnehagene 23.09.19.

Deltakere ved tilsynet

- Arne Kjos, enhetsleder Byneset barnehager
- Trine Røhmen, konstituert avd.leder Byneset barnehager
- Martine Marø, ped.leder Rye barnehage
- Gunn Iren Næss, barne- og ungdomsarbeider/verneombud Spongdal barnehage
- Tonje L. Rødsjø, rådgiver Miljøenheten
- Bente L. Høier, sjefingeniør Miljøenheten

3.1 Har barnehagen tilstrekkelig oversikt over risikoforhold?

Avvik 1: Risikovurderinger som er gjennomført er ikke detaljert nok og det er ikke utført risikovurdering for alle relevante hendelser.

Barnehagen må detaljere hendelser og aktiviteter som utgjør risiko for skade på barn, og risikovurdere disse. Risikovurderingene og reviderte rutiner skal legges ved i tilbakemeldingen til Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Barnehagen har gjennomført risikovurderinger av flere aktuelle forhold, og enkelte risikovurderinger er svært konkrete med tanke på hendelser som er spesielle for barnehagen. Det er benyttet skjema der hendelse og dagens rutiner beskrives, samt angitt sannsynlighet, konsekvens og risiko. Alle ansatte har deltatt i arbeidet med risikovurderinger høsten 2019.

Ved befaringsen ved Rye ble det opplyst at det på bakgrunn av risikovurdering er bestilt grind som kan sperre av kjøkkenområdet ved både storbarn og småbarn. Barnehagen har stor oppmerksomhet rundt vanddammer både ved Rye barnehage og Spongdal barnehage, og melder ifra til driftsoperatør når dette oppstår. Ansatte skal vurdere i hvert tilfelle og iverksette nødvendige tiltak (koste unna vann) for å hindre at dammene blir for dype.

Ved storbarnsavdeling og på Lia ved Rye barnehage er det montert et hyllesystem med små hull (ca 1cm) der de hadde en hendelse der et barn satte fast fingeren samtidig som han mistet fotfestet. Barnehagen har meldt ifra om dette til leverandør. Dersom det ikke finnes en løsning som fjerner disse åpningene, så skal det monteres annet hyllesystem.

Ved Lia er sceneområdet avstengt inntil det skal bygges om i løpet av 2019/2020. Dette er gjort på bakgrunn av vurdering av risiko for at barn kan falle ned fra scenen. På bakgrunn av risikovurderinger ved Rye barnehage har barnehagen bedt om ekstra kjettinglås på port mot parkeringsplass/veg.

Det var ved tilsynsmøtet ikke gjennomført lekeplasskontroll i 2019 ved barnehagene, denne ble gjennomført etter tilsynet 23.09.19. Ved befaringen ble det kommentert groper under huskestativ, noe som kan tyde på at fallsanden pakker seg pga for mye finstoff. Den falldempende effekten blir da redusert.

Ved befaringen ble det kommentert risikoforhold som ikke er risikovurdert, og der det er uklart om barnehagen har tilstrekkelige rutiner. Dette var:

- tilgjengelig utstyr (sakser, maling, vevenåler, strykejern etc) i verksted ved Rye og på Lia
- servering av mat fra varm kasserolle på trillebord på Lia
- ustabil konstruksjon på Kube på Lia, hengende ledninger
- tilgang til garderobe med voksnes tursekker med lange snorer samt tilgang til kjeller og loft ved Lia
- lekehus med benk på Spongdal er utformet slik at barn lett kan klatre på taket
- barn kan sette seg fast mellom gjerde og stort seljetre på Spongdal

Vurdering

Barnehagen har startet arbeidet med å risikovurdere hendelser, men har fremdeles en del arbeid igjen med å detaljere og konkretisere hendelser og utvide omfanget slik at alle relevante risikoforhold er vurdert. Ved befaringen ble det påpekt flere situasjoner som burde vært risikovurdert ved barnehagene (se merknader fra befaring pkt.3.4).

I noen av risikovurderingene er hendelsene ikke beskrevet detaljert nok til at barnehagen kan vurdere om eksisterende rutiner er tilstrekkelig for å redusere sannsynlighet eller konsekvens. Videre er det ikke samsvar mellom angivelse av sannsynlighet/konsekvens og risiko.

Ved befaringen av lokaler og uteområder ble det gitt eksempler på tiltak som er gjennomført eller bestilt på bakgrunn av nylige risikovurderinger. Befaringen påpekte imidlertid flere forhold som Miljøenheten medfører risiko for skade, og som barnehagen ikke har risikovurdert.

Veileder til forskriften, Miljø og helse i barnehagen, sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Disse risikovurderingene må dokumenteres, jf. forskriftens § 4 Ansvar. Internkontroll og kravet til dokumentasjon ihht. internkontrollforskriften. Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår. I forebyggende arbeid er det et viktig prinsipp at det som avdekkes gjennom risikovurderinger ligger til grunn for rutiner som skal ivareta sikkerheten.

Basert på dette må barnehagen som et minimum risikovurdere nedenstående situasjoner, men utvide lista med eventuelle situasjoner som er spesielle for Byneset barnehage:

Aktiviteter på barnehagens område:

Matlaging, servering av mat fra tralle

Barns tilgang til og bruk av verktøy og utstyr (saks, maling, spikkekniv, vevnåler, strykejern etc)

Klatring, lekehus på Spongdal

Utelek innenfor gjerdet, vanddammer, fallunderlag under høye lekeapparater/huskestativ, fastklemming mellom gjerde og seljetre (Spongdal), barns bruk av utelekeområdene

Hente/bringe-situasjonen

Dyrehold/ besøk av dyr

Bål inne på barnehagen, eller bruk av peis, lavvo

Barn som forsvinner

Tilgang til garderobe, kjeller og loft ved Lia

Turer utenfor barnehagen:

Gåturet langs veg uten fortau der man kan møte landbruksmaskiner

Opphold ved vann/ bading/i båt/ på kai eller brygge, fising

Skøyting, skigåing

Matlaging/ bålbrekking

Risikovurderingen må oppdateres hver gang forutsetningene som lå til grunn for vurderingene er endret.

3.2. Driver barnehagen systematisk internkontroll som forebygger ulykker og skader?

Merknad 1: Barnehagen bør dokumentere sine etablerte rutiner for å ivareta sikkerhet for barn.

Observasjon

Barnehagens rutiner for turer ble fremlagt ved tilsynet. Ved intervju ble det opplyst at det ikke er noen rutine for å kontrollere uteområdet hver morgen, men dette gjøres etter hver helg ved Spongdal barnehage pga problemer med hærverk. Det ble også opplyst at man har hatt rutine på å kontrollere uteområdet for sopp om høsten, men at dette ikke er satt i system.

Hver avdeling fyller ut Barnas HMS-sjekkliste før vernerunde.

Avviksrutinen beskriver at alle avvik skal meldes i Kvaliteket. Ved tilsynet ble det opplyst at bygningsmessige avvik meldes i bok til driftsoperatør. Dersom det haster, for eksempel ved store vanddammer, ringer de direkte til driftsoperatør. Det ble ved tilsynet opplyst at meldinger til driftsoperatør ofte er muntlige, og at ansatte melder få avvik. I intervju med ansatte kom det fram at avvikskjemaet på Kvaliteket er tidkrevende å logge seg inn på når man ellers bruker dette systemet lite. Ingen av de ansatte som ble intervjuet har meldt inn avvik i det siste, men begge vet hvordan det skal gjøres.

Det er ikke beskrevet i dokumentasjonen noen jevnlig gjennomgang av meldte avvik.

Etter tilsynsbesøket 20.09.19 har Miljøenheten mottatt rapport fra lekeplasskontroll utført av Trondheim eiendom ved barnehagene 23.09.19. Det er påvist 4 A-feil, der 3 er rettet ved kontrollen. Det påpekes ellers at fallunderlag er for hardt, samt råteskader (C-feil).

Vurdering

Barnehagens rutiner for turer bør oppdateres etter revisjon av risikovurderinger. Tilsynet viser at barnehagen har en del omforente rutiner, men at disse i ulik grad er dokumentert. Barnehagen bør beskrive sine rutiner for å ivareta sikkerhet (på barnehagen inne og ute) samt rutiner for jevnlig kontroll av sikkerhet for barn, herunder daglig kontroll av utelekeplass. Ved slike kontroller bør det konkretiseres hva som skal vurderes.

Vi vurderer at barnehagens ansatte gjør fortløpende vurderinger av sikkerhet og at tiltak iverksettes, uten at dette er dokumentert i internkontrollsystemet. Sikkerheten synes i det store og hele å være ivaretatt siden ansatte har oppmerksomhet mot dette, men vår befarings påpekte flere forhold som burde vært risikovurdert og muligens løst på annen måte.

Med bakgrunn i intervjuer og rapport fra lekeplasskontroll må det gjennomføres en risikovurdering av hvordan barna bruker utelekeområdet og utstyret. Lekeplasskontrollen ser kun på fysisk utforming av utstyret, og vurderer i mindre grad hvordan utstyret og uteområdet brukes av barna. Her er det viktig å hente inn ansattes kjennskap for å vurdere hvilke hendelser som gir høyest risiko. Siden lekeplasskontrollen påpeker for hardt fallunderlag, må barnehagen risikovurdere bruken av høye lekeapparater.

Avvikshåndtering

Avvik på bygningsmessige forhold synes i stor grad ivaretatt og satt i system, men det er uklart om alle feil og mangler dokumenteres. Det bør vurderes om ledelsen kan gjøre muligheten for å melde avvik enklere, ved for eksempel å bruke mobiltelefonen.

Innmeldte avvik, forbedringsmeldinger, mangler etter vernerunder og skademeldinger bør gjennomgås samlet hvert år. Dette for å vurdere om rutiner bør revideres. Slik gjennomgang bør stå på barnehagens årshjul. Samleskjema for Barnas HMS-sjekkliste bør suppleres med en kolonne for utkvittering av gjennomførte tiltak.

3.3. Beredskap. Blir ulykkes- og faresituasjoner i barnehagen håndtert på en tilfredsstillende måte?

Merknad 2: Barnehagen bør gjennomføre øvelser på beredskapssituasjoner ut over brann

Observasjon

Barnehagens har brukt mal fra Trondheim kommune og tilpasset beredskapsplanen til egen drift. Planen ble sist gjennomgått på planleggingsdag i august 2019. Det gjennomføres førstehjelpsopplæring og brannvernopplæring annethvert år. Ut over dette øves det ikke på beredskap.

Vurdering

Vi anbefaler at det gjennomføres øvelser på beredskapshendelser. Det kan være fullskalaøvelser eller diskusjonsøvelser av aktuelle caser. Øvelser kan være en effektiv måte for ansatte å bli gjort kjent med beredskapen for alvorlige hendelser på. I tillegg er det en effektiv måte å revidere om planene er tilstrekkelige og vil fungere i en krisesituasjon.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i skolen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Silje Salomonsen
konstituert miljøsjef

Bente Høier
sjefsingeniør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:
Postmottak Trondheim eiendom
Postmottak Fagenhet OU